

23 Ιανουαρίου 2014

Χ.Τ. Ένγκελχαρντ: Μια επιβλητική φυσιολογία της σύγχρονης Ορθόδοξης Βιοηθικής

/ [Πεμπτουσία](#)

Συνεχίζοντας τη δημοσίευση των αποσπασμάτων της αποκλειστικής συνέντευξης που έδωσε στην “Πεμπτουσία” η γνωστή Βιοηθικολόγος *Cornelia Delkeskamp-Hayes*, και δημοσιεύεται εδώ σε μετάφραση της συνεργάτιδός μας Φιλοθέης, έχουμε σήμερα την ευκαιρία να γνωρίσουμε από μια ενδιαφέρουσα οπτική γωνία ορισμένες άγνωστες ίσως πτυχές του διαπρεπούς και παγκοσμίως γνωστού επιστήμονα *Tristram Engelhardt*.

“Πεμπτουσία”: Γνωρίζουμε ότι συνεργάζεστε με τον H. Tristram Engelhardt, ο οποίος όπως και εσείς έχει μεταστραφεί στην Ορθοδοξία, και όπως ήδη έχετε αναφέρει είναι παγκόσμια αναγνωρισμένος στον τομέα της Βιοηθικής. Πέστε μας λίγα λόγια αν θέλετε για το τι είδους άνθρωπος είναι και πώς είναι η συνεργασία μαζί του.

“Cornelia Delkeskamp-Hayes”: Η προϊστορία της συνεργασίας μου με τον Engelhardt δεν είναι συνηθισμένη. Γίναμε φίλοι σ’ ένα σεμινάριο του Klaus Hartmann το 1969, που διοργάνωσε το πανεπιστήμιο της Βόννης, για τον Χέγκελ. Από τότε τόσο ο ίδιος όσο και η Σούζαν έγιναν οι πιο στενοί μου φίλοι ακόμα και όταν μας χώριζε μεγάλη απόσταση. Η καλοσύνη του Χέρμαν να μου απευθύνει προσκλήσεις στις διασκέψεις και η αυτοθυσιαστική επιμονή της Σούζαν να μεταφράζει τις γερμανικές μου φλυαρίες σε δοκίμια καθώς και η διόρθωσή τους ώστε να είναι κατανοητά στους Άγγλους αναγνώστες, με δίδαξαν σιγά σιγά να γράφω για αναγνώστες αντί μόνο για μένα.

Κατά τη διάρκεια των συχνών επισκέψεων τους στο σπίτι μας στη Γερμανία, όπου συνδύαζαν δουλειά και διακοπές, ειδικά μετά που τα παιδιά μου είχαν φύγει για σπουδές, εγώ και ο Χέρμαν μιλούσαμε αδιάκοπα για φιλοσοφία, ενώ η Σούζαν και ο σύζυγός μου Μίκαελ μας θύμιζαν κάποτε και τις πιο γήινες ανάγκες του φαγητού και του νοικοκυριού. Στους μεγάλους περιπάτους μας στους αγρούς, ο Χέρμαν δρούσε ταπεινά ως φίλος και δεν μου πήρε πολύ να καταλάβω ότι μού έδινε και ιδιαίτερα μαθήματα, τα οποία ήταν περισσότερο εστιασμένα, ακόμα και από αυτά του πανεπιστημίου. Συστηματικά έπαιρνε το ρόλο του τρελού Τεξανού (Βίκινγκ ή Σαμουράι) ή συζητούσε όπως ένας Ορθόδοξος Εβραίος, Κομφουκιανός, ή φιλελεύθερος, μόνο και μόνο για να με ξεκολλήσει από την εμπνευσμένη από τη φιλοσοφία του Καντ ευρωπαϊκή προσήλωση μου «στις παγκόσμιες ηθικές αξίες».

Όταν αυτός και η Σούζαν μεταστράφηκαν στην Ορθοδοξία η πρόκληση ήταν μεγαλύτερη. Τελικά και ύστερα από την έκχυση πολλής Θείας χάριτος, οι δυο τους κατάφεραν να με οδηγήσουν έξω από το τέλμα στο οποίο βρισκόμουν, ώστε η ίδια η Σούζαν να γίνει και νονά μου. Από τότε και οι δύο συνέχισαν να με καθοδηγούν τόσο για τον τρόπο που θα μπορούσα να αλλάξω την προσωπικότητά μου όσο και μέσω της αγγλικής Ορθόδοξης βιβλιογραφίας που έφερναν στις επισκέψεις τους. Σχεδόν ολόκληρο το περιεχόμενο της Ορθόδοξης βιβλιοθήκης μου προέρχεται από τα γενναιόδωρα δώρα τους. Φυσικά από τον καιρό που άρχισα να ζω και να γράφω ως «Ορθόδοξη συγγραφέας», ο Χέρμαν έγινε ακόμα πιο κριτικός.

Οι απαιτήσεις του τόσο για την προσωπική όσο και την επαγγελματική μου εργασία κάποτε δύσκολα χωνεύονται από μια υπερήφανη Γερμανίδα πρώην Προτεστάντισσα. Κάποιος μπορεί να πει ότι αυτό αποτελεί και μια καλή θεραπεία

για την κακομοιριά. Ταυτόχρονα όμως και οι δυο με περιέλαβαν με πολλή αγάπη και γονική φροντίδα ώστε να σιωπώ και να προσπαθώ να τους σκανδαλίζω λιγότερο.

Περισσότερο συνηθισμένες είναι οι εμπειρίες των «σκλάβων» του, Mark Cherry και Ana Ittis, οι οποίοι συγκρότησαν και την ομάδα μας στην Alba Iulia. Δεν ήταν μόνο φοιτητές του για πολλά χρόνια αλλά «πουλήθηκαν» και σε ένα καθεστώς «μισθωμένης δουλείας», καθώς εργάζονταν ως βοηθοί του. Έχοντας εγγραφεί σε μια υπηρεσία εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, επτά μέρες την εβδομάδα υπό την επίβλεψη ενός ηγέτη που χρειάζονταν το πολύ 5 ώρες ύπνου, ήρθαν αντιμέτωποι με όλη τη δύναμη της ακούραστης, εντατικής ηγεμονίας του. Ωστόσο κέρδισαν εμπειρία ως διορθωτές, συγγραφείς, διδάσκαλοι και παρουσιαστές παγκοσμίου φήμης, η οποία τους οδήγησε σε ψηλές ακαδημαϊκές θέσεις. Έμαθαν να «υπακούουν» για να «κυριαρχούν» και παρά τις δυσχέρειες δεν σκέφτηκαν ποτέ να ζητήσουν να «αποδεσμευτούν» πριν επιτύχουν επαγγελματικά και μεταστραφούν και στην Ορθοδοξία.

Μόνο με τέτοια υποστήριξη θα μπορούσε ποτέ ο Engelhardt να διευθύνει όλα τα περιοδικά, τα βιβλία, τις διεθνείς διασκέψεις, να παρέχει υποστήριξη στις ακαδημαϊκές προσδοκίες αμέτρητων φίλων, καθώς και την οργάνωση σεμιναρίων για πανεπιστήμια και για όλους τους Ορθόδοξους Επισκόπους της Αμερικής.

Τι είδους άνθρωπος είναι; Είναι πολύ περισσότερα απ' ό,τι θα μπορούσε κανείς να πει σε μια πρόταση. Είναι μια ιδιοφυΐα η οποία συγκεντρώνει σ' ένα λογικό φιλοσοφικό σύστημα τις πολλές και διϊστάμενες ακαδημαϊκές του απόψεις. Οι αναγνώστες συστηματικά υποτιμούν τις βασικές του ιδέες. Ο ίδιος γνωρίζει κάθε απάντηση ακόμα και πριν υποβληθεί η ερώτηση και έχει ευλογηθεί με απίστευτη μνήμη και μια εξαιρετική αίσθηση του χιούμορ. Είναι ένας τζέντλεμαν του Νότου, του οποίου η συμπεριφορά αντικατοπτρίζει την αγαθότητα της καρδιάς του, και η παρουσία του οποίου γεμίζει κάθε άδειο χώρο. Είναι ένας πιστός φίλος χωρίς προϋποθέσεις, ένας αφοσιωμένος (ακόμα και τρομερά απαιτητικός) σύζυγος, ένας γενναιόδωρος πατέρας, παππούς, διδάσκαλος και συνάδελφος.

Μένω πάντοτε έκπληκτη για το πώς καταφέρνει να συναγωνίζεται τους αντιπάλους του διανοητικά ενώ ταυτόχρονα να τους πνίγει με την αγάπη του στο προσωπικό επίπεδο. Στις κοινωνικές συνάξεις γνωρίζει αμέσως ποιον θα εκφοβίσει γιατί είναι ανεπίδεκτος μαθήσεως και ποιον θα μαγέψει ώστε να επιτύχει την μεταστροφή του. Ως εκδότης γνωρίζει αμέσως ποια άρθρα να πετάξει και σε ποια μπορεί να διορθώσει τα εμφανή μειονεκτήματα. Είναι πάντοτε έτοιμος να συγχωρήσει, να διατηρήσει επαφή με όσους γνωρίζει, να είναι ευγνώμων για οποιαδήποτε βοήθεια, να είναι απίστευτα γενναιόδωρος στους φίλους και στις

εκκλησίες, και υπάκουος στον πνευματικό του πατέρα.

Γενικά από τότε που ασπάστηκε την Ορθοδοξία έγινε ο άνθρωπος ο οποίος θυσιάζει τον εαυτό του (και την αγαπημένη του σύζυγο), τους «σκλάβους» του και όπου είναι δυνατόν τους φίλους του για την Εκκλησία. Η μάλλον είναι ένας άνθρωπος ο οποίος προσπαθεί να βοηθήσει τους Ορθόδοξους σκλάβους του, τους φίλους του και τους συναδέλφους του ώστε να απολαύσουν τη μεγάλη ευλογία που περιλαμβάνει αυτή η σχέση.

[Συνεχίζεται]